

הסינים בעטו בביטקוין - וזה עשה לו רק טוב

האיסור הסיני הגורף על כל עיסוק בקריפטו פגע במיוחד ברצפת הייצור - במי שכורים את המטבעות הדיגיטליים ■ אבל הכורים עברו במהירות מסין, שהציעה להם חשמל זול, לארה"ב, רוסיה וקזחסטן - ומבנה הרשת של ביטקוין רק השתפר

21.10.2021 06:25 מאת: **נעם בוקסבאום**

אחד התרחישים הגרועים עבור הביטקוין התממש בקיץ האחרון. באופן מפתיע, הטלטלה הזאת סיפקה לו רוח גבית, שתומכת בזינוק החד במחירו.

בקיץ החליטה סין להוציא את שוק הקריפטו אל מחוץ לחוק. בחודש שעבר היא הודיעה שתדרוף את כל מי שיפעל בתחום.

ההחלטה הסינית פגעה קודם כל ברצפת הייצור של המטבעות הדיגיטליים - כלומר הכורים. הם נדחקו בהדרגה אל מחוץ למדינה בשנתיים האחרונות, וכעת סולקו סופית. עד לפני שנתיים, סין חלשה על שלושה רבעים מהכרייה של ביטקוין בעולם, ומאז הקיץ הפעילות נמחקה.

כאשר האיסור הסיני הגורף נכנס לתוקף, נרשמה ירידה חדה וקיצונית בפעילות הכורים - היא צנחה בכ-40% בקיץ. אירוע כזה, אם היה מתמשך, היה עלול לפגוע קשות בביטקוין ולהותיר אותו חלש יותר מבחינה כלכלית ותפעולית, ובעיקר פגיע יותר לניסיונות פריצה לרשת שלו.

אבל ההתאוששות היתה מהירה מכפי שאפשר היה לצפות. הכרייה הגלובלית חזרה בינתיים לרמה של כ-80% מרמתה לפני הטלת האיסור הסיני - וממשיכה לטפס. המקור המקובל למדידת פעילות הכורים הוא המרכז לפיננסים אלטרנטיביים בבית הספר למינהל עסקים של אוניברסיטת קיימברידג', שמנהל מדד העוקב אחר צריכת החשמל של הכורים בעולם.

ארה"ב הפכה למוקד הכרייה הגדול בעולם לביטקוין, לאחר שהנתח שלה זינק פי שניים מאז אפריל וכמעט פי עשרה מאז 2019. כורים רבים התרכזו בטקסס, שבה רשת החשמל המופרטת מציעה מחירים אטרקטיביים. אבל בניגוד לעבר, כשסין תפסה כשלושה רבעים מהכרייה - במצב החדש הפעילות מפוזרת טוב יותר בעולם.

הנתח האמריקאי הוא כשליש מהסך העולמי; רוסיה טיפסה לכ-11% מהכרייה; וקזחסטן, שבה פחם מקומי הוא מקור לחשמל זול, הגיעה למקום השני בעולם, עם כ-18% מההיקף הכרייה. עליות מתונות יותר נרשמו באיראן, מלזיה, קנדה, גרמניה ואירלנד. ככל הנראה, חלק מהכורים הצליחו לחלץ את הציוד שלהם מסין ולהעביר אותו ליעדים החדשים.

פותרים חידות, זוללים אנרגיה - ועושים כסף

תזכורת על תהליך הכרייה של מטבעות דיגיטליים: כרייה היא האופן שבו יוצרים מטבעות חדשים, על פי הכללים הקבועים בפרוטוקול הממוחשב שמנהל אותם. הכרייה של ביטקוין, למשל, תלויה בפתרון של חידות מתמטיות מסובכות במיוחד, שהקוד של ביטקוין

מוציא לעולם מדי עשר דקות. הכורים מפעילים כוח מחשוב גדל והולך שנדרש כדי לפתור את החידות האלה. בתור מי שאחראים לתפעול של הרשת, הם מקבלים תמורה בדמות מטבעות חדשים שנוצרים תוך כדי התהליך.

הכרייה זוללת האנרגיה מעניקה למטבעות הדיגיטליים שכבת אבטחה שמקשה על הזיוף שלהם, מכיוון שלשם כך תידרש השקעה בכוח מחשוב אלטרנטיבי גדול כל כך, עד שלא יהיה משתלם לעשות זאת. לעומת זאת, כרייה שנעשית בשיתוף פעולה עם שאר השותפים לרשת היא רווחית מאוד. בחודשים האחרונים, הכורים רשמו הכנסות של 60-20 מיליון דולר ביום, כתלות במחיר הביטקוין ובשינויים החדים בהיקף הפעילות. הכורים מעדיפים לפעול ממקומות שבהם אפשר לרכוש חשמל בזול, ומחוזות מסוימים בסין היו האטרקטיביים ביותר עבורם עד לאחרונה.

הפיזור הרחב יותר של הכרייה שנוצר כעת הוא יתרון מבחינת הביטקוין. הוא מקטין את התלות הגדולה בשלטונות הסיניים, שבשנים האחרונות הביעו שוב ושוב את אי־שביעות הרצון שלהם משוק הקריפטו ועוררו דאגה ממהלך כמו זה שאכן מומש לבסוף. לצד זאת, הפיזור של הכרייה מגביל את האפשרות שמדינה כלשהי תוכל לשבש אותה בעתיד.

לצד האזהרות התכופות של רגולטורים אמריקאיים מפני הסכנות של שוק הקריפטו — הם הבהירו באחרונה שהם משלימים, ואולי אפילו מרוצים, מהנוכחות הגוברת של ביטקוין בתחומם. יו"ר רשות ניירות הערך האמריקאית (SEC), גרי גנסלר, ויו"ר הבנק הפדרלי, ג'רום פאוול, הצהירו - בתגובה על הידיעות בדבר חיסול ביטקוין בסין - כי אין שום תוכנית אמריקאית להטיל חרם על מטבעות דיגיטליים.

הדברים נאמרו על רקע ההנפקה התקדימית של תעודת סל על חוזים עתידיים של ביטקוין שנעשתה השבוע בארה"ב. התעודה של פרו־שרס, שהיא הראשונה המאפשרת מסחר פתוח לכלל הציבור בנייר ערך הקשור לביטקוין, נסחרה במחזור של כמיליארד דולר עם הנפקתה - השני בגובהו אי פעם לתעודת סל ביום המסחר הראשון שלה.

כריית ביטקוין סופגת ביקורת נוקבת בגלל האנרגיה הרבה שהיא צורכת. נכון להיום הצריכה מסתכמת בכ-100 טרה־ואט בשנה בעולם, בדומה לצריכה של מדינות כמו פינלנד או הולנד. לפי הערכות שונות, 40%-75% מהכרייה נעשית באמצעות אנרגיה מתחדשת, אבל ככל שמחירו של הביטקוין עולה, כך גדל התמריץ של הכורים להשקיע בכוח מחשוב גדול יותר. במקביל, המערכת של המטבע הדיגיטלי מפחיתה מדי ארבע שנים במחצית את ה"פרס" שמקבלים הכורים, בדמות מטבעות חדשים - ודוחפת אותם להגדיל עוד יותר את כמות האנרגיה שהם צורכים כדי לשמור על רמת ההכנסות שלהם.